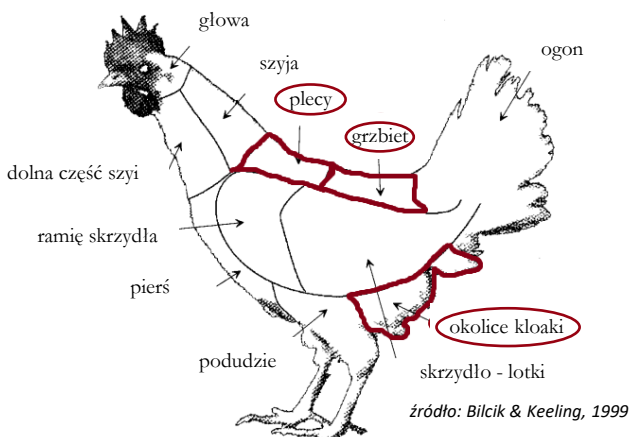

Wydziobywanie piór

Wydziobywanie piór i wpływ na dobrostan

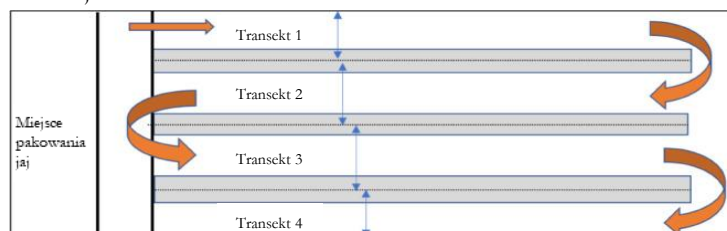
Poważne wydziobywanie piór polega na intensywnym dziobaniu i wrywaniu piór, które są często zjadane. Powoduje to utratę piór, zwłaszcza na grzbiecie, okolicach kloaki i ogonie (Featherwel, 2013). Poważne wydziobywanie piór i związane z tym szkody stanowią ogólny problem dobrostanu w stadach kur niosek, ponieważ wydziobywanie piór jest bolesne i stresujące. Zwiększa również ryzyko słabej termoregulacji, urazów skóry i wtórnych infekcji, chorób, a ostatecznie może doprowadzić do śmierci. Ryzyko wzrasta, gdy kury osiągają dojrzałość płciową, ale poważne wydziobywanie piór może występować przez całe życie. Jest to ogólnie związane z karmieniem i brakiem możliwości żerowania (Rodenburg et al., 2013). Wydaje się, że wzrasta, gdy ptaki znajdują się w warunkach, w których mają trudności z radzeniem sobie ze stresorami środowiskowymi.. Zranione zwierzęta należy niezwłocznie odizolować, aby zapobiec cierpieniu i rozwojowi szkodliwego dziobania w stadzie. Aby zidentyfikować wydziobywanie piór, obserwuje się określone części ciała. Uszkodzenia piór na grzbiecie i plecach zwykle wskazują na wydziobywanie piór. Podobne uszkodzenia można zaobserwować w okolicy kloaki (WelfareQuality®, 2019).

Istnieje kilka metod oceny wydziobywania piór, które mogą wykorzystywać różne wskaźniki i parametry (np. wielkość próby, czy system punktacji). Dwie z nich zostały szczegółowo opisane w niniejszym arkuszu informacyjnym.

Metoda 1

Metoda Aviary Transect (Vasdal et al., 2021) jest stosowana w systemach wolierowych do oceny kilku wskaźników dobrostanu, w tym utraty piór. Polega ona na podążaniu ustalonymi transektami wzdłuż całej długości kurnika w celu zarejestrowania liczby ptaków, które wykazują utratę piór (bez ich łapania). Obserwatorzy muszą poruszać się powoli przez stado, aby nie przeszkadzać ptakom podczas punktacji. Wszystkie zaobserwowane ptaki z utratą piór są odnotowywane, w tym te na posadzce, na szerokości przestrzeni pod konstrukcją woliery i na każdym poziomie konstrukcji po obu stronach - jeśli obserwator znajduje się w obszarze centralnym. Aby ocenić ptaki w budkach lęgowych, około połowa zasłon każdej budki jest otwierana.

Schematyczny przegląd dwuwymiarowego poziomego kurnika z 3 woliarami (szary), szerokość transektu (niebieskie strzałki) i przykład ścieżki obranej przez obserwatorów (pomarańczowe strzałki) Źródło: Vasdal et al. 2021

W tej metodzie obserwuje się grzbiet, głowę, pierś i ogon kur. Każda kura z utratą piór jest liczona. Wskaźnik utraty piór jest opisany w następujący sposób:

- ➤ **Głowa:** Brakujące pióra na głowie, w tym na szyi, o średnicy \geq 5 cm.
- ➤ **Grzbiet:** Brak piór na \geq 50% grzbietu, w tym na skrzydłach.
- ➤ **Pierś:** Brakujące pióra na pierś o średnicy \geq 5 cm
- ➤ **Ogon:** Brakujące lub wyraźnie uszkodzone pióra na ogonie, pozostały głównie stosiny piór.

Wydziobywanie piór

Metoda 2

Inną metodą jest "Assurewel Protocol" dla kur niosek (Main et al. 2012). Protokół ten wykorzystuje kilka wskaźników w tym utratę piór. Może być stosowany w każdym systemie chowu. Ocenie poddaje się 50 losowo wybranych ptaków, po 5 ptaków z 10 różnych reprezentatywnych obszarów kurnika i/lub zasięgu. Ptaki są oceniane wzrokowo, nie są łapane. Głowa/szyja i grzbiet/okolice kloaki są oceniane oddzielnie:

0: Brak/minimalna utrata piór. Brak widocznej gołej skóry, brak lub niewielkie ubytki, brak tylko pojedynczych piór

1: Niewielka utrata piór. Umiarkowane ubytki, uszkodzone pióra lub brak 2 lub więcej sąsiadujących piór aż do gołej skóry < 5 cm maksymalnego wymiaru.

2: Umiarkowana/ciężka utrata piór. Widoczna goła skóra o maksymalnym wymiarze ≥ 5 cm.

Zarówno metoda **Aviary Transect**, jak i metoda **Assurewel** pozwalają na wykrycie utraty piór, a ich wykonanie zajmuje około 20 minut. Główne różnice między tymi dwiema metodami dotyczą:

- System punktacji: metoda Transect ma skalę binarną pozwalającą na wykrycie dużej utraty piór, a metoda Assurewel jest bardziej szczegółowa z 3 poziomami punktacji.
- Uzyskiwanie danych: Metoda transektowa nie wymaga łapania ptaków, ale wszystkie ptaki widziane przez obserwatora z utratą upierzenia są punktowane. Ponieważ nie można zagwarantować, że wszystkie ptaki zostaną sprawdzone w kurniku, wynikiem nie będzie częstość występowania utraty piór, ale liczba zwierząt widzianych z utratą piór w danej wielkości stadzie. Metoda Assurewel opiera się na stosunkowo małej próbie, co pozwala na określenie częstości występowania, ale z nieoptymalną precyzją. Zwiększenie wielkości próby zwiększy precyzję wyniku i pozwoli na wykrycie niskiej wartości występowania utraty piór.

Zalecenia Centrum:

- **Metoda 2:** Upewnij się, że losowo wybierasz ptaki w różnych obszarach kurnika (obszar odpoczynku, obszary picia i jedzenia, środkowe oraz skrajne obszary kurnika).
- **Obie metody:** Przeszkolenie obserwatora jest niezbędne do zagwarantowania wiarygodności i powtarzalności wyników.

©IRTA

©IRTA

©IRTA

Poważna utrata piór na głowie, szyi, plecach, brzuchu i zadzie.

Referencje

BILCIK, B. & KEELING, L. J. 1999. Changes in feather condition in relation to feather pecking and aggressive behaviour in laying hens. *Br Poult Sci*, 40, 444-51.

FEATHERWEL 2013. Improving feather cover - A guide to reducing the risk of injurious pecking occurring in non-cage laying hens. *University of Bristol*.

MAIN, D. C. J., MULLAN, S., ATKINSON, C., BOND, A., COOPER, M., FRASER, A. & BROWNE, W. J. 2012. Welfare outcomes assessment in laying hen farm assurance schemes. *Animal Welfare*, 21, 389-396.

RODENBURG, T. B., VAN KRIMPEN, M. M., DE JONG, I. C., DE HAAS, E. N., KOPS, M. S., RIEDSTRA, B. J., NORDQUIST, R. E., WAGENAAR, J. P., BESTMAN, M. & NICOL, C. J. 2013. The prevention and control of feather pecking in laying hens: Identifying the underlying principles. *World's Poultry Science Journal*, 69, 361-374.

VASDAL, G., MARCHEWKA, J., NEWBERRY, R. C., ESTEVEZ, I. & KITTELSEN, K. 2021. Developing a novel welfare assessment tool for loose-housed laying hens - the Aviary Transect method. *Poult Sci*, 101, 101533.

WELFAREQUALITY® 2019. Welfare Quality assessment protocol for laying hens Version 2.0. *Welfare Quality Network*.

European Union Reference Centre
for Animal Welfare *Poultry SFA*

W przypadku pytań lub sugestii
prosimy o kontakt pod adresem
info@eurcaw-poultry-sfa.eu